

Sygn. akt II UK 373/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku G. P. i M. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
o odpowiedzialność wspólników z tytułu zaległości składowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 grudnia 2013 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawców od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Odwołujący się – M. P. i G. P. - wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 21 grudnia 2012 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili naruszenie prawa materialnego: art. 115 § 4 ustawy „z dnia 15 sierpnia 1997 r.” Ordynacja podatkowa, przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że znajduje on zastosowanie również do odpowiedzialności określonej w § 2 tego artykułu, pomimo iż zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu stosuje się go wyłącznie do odpowiedzialności, o której mowa w § 1; art. 108 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej, polegające na jego pominięciu na skutek naruszenia, o którym mowa w powyżej; art. 65 § 1 i 2 k.c., przez całkowite pominięcie, a w konsekwencji uznanie, iż przeniesienie ogółu praw i obowiązków wspólników w spółce jawnej dokonane w dniu 8 lipca 2009 r. było skuteczne

dopiero z dniem 12 listopada 2009 r., choć zgodnie z celem i zamiarem stron tej umowy prawa i obowiązki skarżących zostały w tym dniu przeniesione na inny podmiot, a tym samym od tego też dnia żadne ze skarżących nie miało wpływu na działalność Spółki, a także naruszenie prawa procesowego: art. 386 § 4 k.p.c., przez zaniechanie uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 października 2011 r. pomimo nierozpoznania przez ten Sąd istoty sprawy, wskutek rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c., przez nieuzasadnione przyjęcie, iż treść obu wydanych decyzji jest prawidłowa, pomimo zarzucanego naruszenia: a) art. 115 § 2 Ordynacji podatkowej, przez nieokreślenie w decyzji organu rentowego solidarnego charakteru odpowiedzialności byłego wspólnika spółki jawnej oraz orzeczenie w decyzji wyłącznie o odpowiedzialności indywidualnej byłego wspólnika; b) art. 115 § 4 Ordynacji podatkowej, przez wydanie decyzji względem byłego wspólnika bez wydania decyzji, o której mowa w art. 108 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej; c) naruszenie „art. 108 § 2 pkt b” Ordynacji podatkowej, przez wydanie decyzji o odpowiedzialności byłego wspólnika spółki przed doręczeniem decyzji o odpowiedzialności płatnika.

Skarżący wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „gdyż jest ona oczywiście uzasadniona”. W uzasadnieniu wskazali, że „decyzje wydane w dniu 30 marca 2010 r. w stosunku do skarżących dotknięte są rażącymi wadami, a co za tym idzie również orzeczenia Sądu Okręgowego i Apelacyjnego wydane w niniejszej sprawie, wskazujące na ich prawidłowość, dowodzą nierozpoznania istoty sprawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien

wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do podnoszonej przez skarżących kwestii oczywistej zasadności skargi, trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Skarżący oczywistą zasadność skargi odnoszą do nierozpoznania istoty sprawy przez Sądy obu instancji. Wedle ich stanowiska, nierozpoznanie istoty sprawy polega na tym, że Sądy nie uwzględniły zarzutów odnoszących się do naruszeń prawa materialnego w zaskarżonych w niniejszym postępowaniu decyzjach, a w szczególności wadliwie przyjęły, że w sprawie nie ma zastosowania art. 108 § 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), wymagający uprzedniego wydania decyzji wobec płatnika składek (dłużnika pierwotnego) określającej wysokość zobowiązania.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97,

OSNC 1999/1/22, z dnia 15 lipca 1998 r., II CKN 838/97, LEX nr 50750; z dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, LEX nr 519260; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 Nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, LEX nr 178635.; z dnia 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 2). Ma to miejsce między innymi wtedy, gdy sąd odmówił dalszego prowadzenia sprawy, przyjmując brak legitymacji procesowej stron, skuteczność twierdzenia lub zarzutu wygaśnięcia bądź umorzenia zobowiązania, upływ terminów zawitych, terminu przedawnienia, przedwczesność powództwa czy też nie rozpoznał żądań w aspekcie wszystkich twierdzeń powoda lub zarzutów pozwanego bezpodstawnie przyjmując, że nie zostały one zgłoszone lub zostały zgłoszone, ale są objęte prekluzją procesową.

W świetle tego błędny jest pogląd skarżących, że do nierozpoznania istoty sprawy może dojść na skutek błędnej wykładni przepisów prawa prowadzącej do ich zastosowanie lub niezastosowania w danej sprawie. Tymczasem, jak wskazano wyżej, nierozpoznanie istoty sprawy oznacza, że sąd w ogóle nie podjął się oceny zasadności żądania pozwu lub zarzutów strony pozwanej w aspekcie prawa materialnego, uznając, że istnieją ku temu procesowe lub materialnoprawne przesłanki.

Przedmiotem niniejszej sprawy jest odpowiedzialność skarżących za zaległości składkowe spółki jawnej, której byli wspólnikami. Sądy obu instancji zbadały materialnoprawną podstawę żądania zawartego w odwołaniu (odwołaniach) od tej decyzji, stwierdzając odpowiedzialność skarżących za zaległości składkowe spółki jawnej, objęte zaskarżonymi decyzjami, na podstawie wskazanych przepisów prawa materialnego, a zatem rozpoznały istotę sprawy. Natomiast zarzucana błędna wykładnia, w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie art. 108 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej (*nota bene* niemającego w ogóle zastosowania do zaległości składkowych – zob. art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) nie mieści się w pojęciu nierozpoznania istoty sprawy.

Skarżący nie zdołali zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania ich skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

aw